

คนญี่ปุ่นกับปัญหาด้านเพศสัมพันธ์

มาริสา พงษ์ธนยนตกิจ^{*}

เช็กส์ในปัจจุบันดูเหมือนจะถูกลบเลือนเข้าเป็นปัจจัยที่ห้าสำหรับชีวิต ซึ่งจะขาดเสียมิได้ ฟรีเช็กส์กลายเป็นหัวข้อหนึ่งซึ่งคนเกือบทั่วโลกพูดถึงและถกเถียงกัน เพศสัมพันธ์บางประเภทซึ่งถือว่าเป็น "สิ่งต้องห้าม" ในอดีตในหลายประเทศ ได้กลายเป็นเรื่อง "ธรรมดา" ที่ยอมรับได้ ความศักดิ์สิทธิ์ของบรรทัดฐานทางสังคมที่ได้วางรูปแบบของเพศสัมพันธ์เอาไว้ ก็ดูจะถูกทำลายให้หมดความสำคัญไปตามกาลเวลา ถ้าเรามองย้อนทวนขึ้นมาพิศกลับไปยังโลก เอาเพียงแค่เมื่อ 20-30 ปีที่แล้วมานี้ เราจะเห็นข้อแตกต่างทางค่านิยมทางเพศสัมพันธ์ได้อย่างชัดเจน เวทีละครในกรุงนิวยอร์กเมื่อปี 1966 เกิดปัญหายุ่งยากด้วยสาเหตุเพียงแค่การที่นักแสดงนำพื้นเมืองชาวอัฟริกาเปิดอกขึ้นไปปรากฏกายแบบโนบราบนเวที ด้วยระยะเวลาห่างกันเพียงแค่ 20-30 ปี เราเห็นทั้งชายหนุ่มและหญิงสาวขึ้นไปอวดร่างโชว์กายล่อนจ้อนทั้งในเวทีละครและบนจอภาพยนตร์ กระทำกิริยาอาการต่าง ๆ ชนิดไม่อายผีสงเทวดา เรื่อง "เปลือย" ไม่ว่าจะล้างหรือบ่นกลายเป็นเรื่อง "ธรรมดา" เสียแล้ว การแลกเปลี่ยนคู่ผัวตัวเมียกันภายในกลุ่มเพื่อเสพสังวาสผลัดเปลี่ยนกันที่พวกฝรั่งเรียกกันว่า wife swapping ซึ่งเป็นแฟชั่นฮือฮากันในหมู่ฝรั่งระยะหนึ่งนั้น! ปัจจุบันดูเหมือนจะเป็นเรื่องล้าสมัยไปแล้ว เพศสัมพันธ์อื่น ๆ ซึ่งกำลังฮิตกันอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นพวก swinging sex หรือ sex อื่นใด ก็คงจะถึงกาลกิริยาหมดความนิยมไปในไม่ช้า มนุษย์ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเฝ้าหาอิสรภาพทางเช็กส์มากขึ้น และอัตราของการกระตุ้นและยั่วเย้าทางด้านเช็กส์ก็มีแนวโน้มที่รุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนดูเหมือนว่ามนุษย์จะไม่มีทางหันมามาค่านิยมเก่า ๆ ทางเพศสัมพันธ์กันอีกต่อไป กระบวนการฟรีเช็กส์และค่านิยมทางเช็กส์คงจะพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปโดยไม่หยุดยั้ง จะสูงขึ้นหรือต่ำทราลงแค่ไหน เราคงจะต้องเฝ้าดูกันต่อไป

ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านทัศนคติและค่านิยมทางเพศสัมพันธ์ ก่อให้เกิดความสับสนทางด้านศีลธรรมและรูปแบบดั้งเดิมของสังคม ความสับสนนี้ดูเหมือนจะแผ่ขยายออกไปกว้างขึ้นทุกที ๆ ยิ่งสังคมใดมีรูปแบบดั้งเดิมที่เข้มงวดมาก สังคมนั้นก็ยิ่งสับสนมาก ความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาซึ่งเกิดในหมู่พวกเพียวริแคนในอเมริกาเป็นตัวอย่างอันหนึ่งที่เราจะเห็นได้ชัดในเรื่องนี้

ประเทศญี่ปุ่นเองก็หาใช่จะยกเว้นจากความสับสนซึ่งเกิดจากความเปลี่ยนแปลงในทัศนคติทางเพศสัมพันธ์ของคนญี่ปุ่นไม่ แต่เนื่องจากญี่ปุ่นไม่ใช่ประเทศที่นับถือศาสนาคริสต์เป็นศาสนาหลัก ประสบการณ์ในการเปลี่ยนแปลงทางด้านนี้จึงดูเหมือนจะแตกต่างจากประเทศอื่นเล็กน้อย ตัวอย่างเช่นคนญี่ปุ่นจะไม่รู้สึกลำบากใจหรือตกใจเลยแม้แต่น้อย เมื่อรับทราบถึงหรือประสบกับปัญหาหลักเพศ ไม่ว่าจะเป็น

^{*} บทความนี้เขียนและเรียบเรียงจากข้อเขียนของ ทาเคชิ มุระมัตสึ ในนิตยสาร PHP ฉบับเดือนพฤษภาคม 1975

^{**} รองศาสตราจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เป็นแบบไฮโม หรือเลสเบียน ทั้งนี้เพราะเรื่องลักเพศไม่ใช่เรื่องต้องห้ามในญี่ปุ่น ถ้าเราย้อนกลับไปอ่านวรรณกรรมญี่ปุ่นซึ่งเขียนขึ้นในศตวรรษที่ 14 ถึง ศตวรรษที่ 16 ก็จะพบว่ามียุควรรณกรรมหลายเรื่องที่มีโครงเรื่องเกี่ยวกับการลักเพศในญี่ปุ่น ในยุคที่กล่าวนี้เป็นยุคของศึกสงครามกลางเมืองที่ยืดเยื้อในญี่ปุ่น ราชสำนักอ่อนแอ เหล่าขุนนางและชาวราชสำนักทั้งหลายไม่มีเวลาและอารมณ์พอที่จะเขียนวรรณกรรมหรือวรรณคดีดี ๆ ขึ้น วรรณกรรมที่เกิดขึ้นในยุคนี้ส่วนใหญ่จึงถูกเขียนขึ้นโดยเหล่าสงฆ์ที่อยู่ตามวัดต่าง ๆ และเนื่องจากสงฆ์ถูกห้ามมิให้ยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิง ลักเพศแบบไฮโมจึงเกิดแพร่หลายในแดนสงฆ์ ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องแปลกประหลาดมากสำหรับเหล่าพระแคธอลิก ที่เข้าไปเผยแพร่ศาสนาในญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 16 ขนาดพระแคธอลิกองค์หนึ่งเขียนบันทึกขึ้นมาเอาเลยว่าพระในศาสนาพุทธนั้นยุ่งเกี่ยวกับสีกาหนุ่มหน้าตาจิ้มลิ้มอย่างเปิดเผยและไม่สะอิดสะเอียน แล้วตามท้ายบันทึกนั้นด้วยคำวิจารณ์ว่าพระในญี่ปุ่นนั้น เสื่อมโทรมทางด้านศีลธรรมเสียยิ่งกว่าปุถุชนชาวบ้านเสียอีก

ถ้าเราตัดปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรมทางด้านศีลธรรมของเหล่าสงฆ์ในญี่ปุ่นออกไปเสีย หันมาพิจารณาเพียงผลงานทางด้านวรรณกรรมที่สงฆ์เหล่านั้นเขียนขึ้นแล้ว ก็ต้องยอมรับว่าเป็นผลงานที่เขียนขึ้นมาได้อย่างงดงามน่ายกย่อง แม้จะไม่ถึงขั้นที่จะเรียกได้ว่าเป็นเพชรน้ำเอกของวงวรรณกรรมญี่ปุ่นก็ตาม เรื่องที่มักพบในวรรณกรรมของพระเหล่านี้ก็มักจะออกมาในรูปที่ว่า ชายหนุ่มคนหนึ่งเกิดแอบไปเห็นหนุ่มน้อยหน้าตาจิ้มลิ้มเข้า เกิดพอกพอกใจหนุ่มน้อยคนนั้นขึ้น จึงได้จัดการร้ายเพลงยาวส่งไปยังหนุ่มน้อยคนนั้นสองสามฉบับ จนในท้ายที่สุดหนุ่มน้อยหน้าตาจิ้มลิ้มคนนั้นก็จัดการว่ากลอนยาวส่งจดหมายตอบกลับมา แนวเรื่องประเภทนี้เป็นแนวเรื่องที่ใช้รูปแบบการแสดงออกแบบเดียวกับที่พวกราชสำนักสมัยก่อน ๆ ชอบเขียนแต่งกัน คือเมื่อชายหนุ่มเกิดหลงรักสาวคนใดคนหนึ่งขึ้นมา ก็จะต้องแต่งโคลงเขียนเป็นจดหมายรักส่งไปให้สาวนั้น เมื่อสาวนั้นตอบมาว่ามีเยื่อใย เจ้าหนุ่มก็จะขอให้พระอาทิตย์ตกดินแล้วแอบไปหาสาวนั้นที่บ้าน พอรุ่งสางเจ้าหนุ่มจะต้องแยกจากสาวกลับบ้านก่อนพระอาทิตย์ขึ้น พอถึงบ้านก็ต้องรีบแต่งโคลงใหม่ส่งไปให้สาวนั้น แสดงความอาลัยอาวรณ์ที่จำต้องพรากจากมา ถ้าสาวน้อยคนนั้นตอบกลับมาในลักษณะที่มีเยื่อใย ก็แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองจะพัฒนาต่อไปเป็นความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนแน่นแฟ้นเทียบเท่ากับการแต่งงานในสมัยปัจจุบัน

สำหรับเจ้านายในราชสำนัก ความรักจำเป็นต้องแสดงออกมาด้วยความนุ่มนวลละเอียดอ่อนอันเป็นเครื่องหมายแสดงว่าบุคคลนั้น ๆ ได้รับการขัดเกลาอบรมทางด้านความประพฤติและอารมณ์มาแล้วเป็นอย่างดี ถ้าหนุ่มคนไหนสามารถสร้างสัมพันธ์กับสาว ๆ ได้มากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป ก็จะเป็นที่ยกย่องนับถือว่าเป็นผู้มีควมเข้าใจลึกซึ้งในเรื่องของความงาม แต่ทั้งนี้มิใช่ว่าความสัมพันธ์กับสาว ๆ เหล่านั้นจะต้องเริ่มต้นด้วยการแต่งโคลงกลอนอันไพเราะอันทำให้สาว ๆ เหล่านั้นหลงใหลยอมรับรัก

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 14 เป็นต้นมา โครงเรื่องของการลักเพศแบบโฮโมจะถือแบบอย่างเดียวกับการ
เกี่ยวสาวของชาวราชสำนักนั่นเอง เพียงแต่เปลี่ยนจากการเกี่ยวสาวไปเป็นการเกี่ยวหนุ่มน้อยหน้าตา
จุมจิมเท่านั้น

ญี่ปุ่นอาจจะเป็นเพียงประเทศเดียวเท่านั้นในโลกที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับความรักแบบลักเพศปรากฏ
อยู่ในประวัติศาสตร์ ซึ่งคงไม่มีทางเกิดขึ้นได้แน่ในประเทศที่นับถือศาสนาคริสต์ กระแสคลื่นที่เรียกร้อง
เสรีภาพทางด้านเซ็กส์ในอเมริกาก็ได้รวมเอาการต่อสู้เพื่อให้ความรักแบบลักเพศเป็นที่ยอมรับในสังคม
อเมริกันเข้าไปด้วย ซึ่งผิดกับประเทศญี่ปุ่นที่ปัญหาเพศสัมพันธ์แบบโฮโมไม่ได้ถือว่าเป็นปัญหาเลย ยกเว้น
หลังการปฏิรูปในสมัยเมจิเมื่อญี่ปุ่นเริ่มได้รับอิทธิพลทางความคิดจากทางตะวันตกที่ทำให้พฤติกรรมทาง
เพศสัมพันธ์แบบลักเพศนี้ถูกมองด้วยสายตาที่ไม่ดีนัก แต่กระนั้นก็ตามก็ไม่มีข้อห้ามเรื่องเพศสัมพันธ์แบบ
โฮโมตราออกมาเป็นกฎหมาย เพราะฉะนั้นปัญหาการต่อสู้เพื่อให้เสรีภาพทางด้านเพศสัมพันธ์แบบโฮโม
เป็นที่ยอมรับในสังคมอเมริกันนั้น จึงไม่เป็นที่น่าสนใจมากนักสำหรับคนญี่ปุ่น

ถ้าเราย้อนกลับไปอ่าน “โคจิกิ” วรรณคดีคลาสสิกเล่มแรกของญี่ปุ่น ซึ่งเขียนเล่าเป็นเทพนิยายเชิง
ตำนานว่าด้วยเรื่องกำเนิดของประเทศญี่ปุ่นและจักรพรรดิวงศ์แล้ว ก็จะได้เห็นว่า ตำนานเรื่องนี้เริ่มต้นด้วย
การบรรยายการเสกสรวงระหว่างเทพอิซานางิและเทพิดาอิซานามิ และจากการเสกสรวงนี้ก็ได้นำให้
เกิดเกาะต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่นขึ้น จุดกำเนิดของญี่ปุ่นตามตำนานนั้นเริ่มต้นจากเรื่องของเพศ ในขณะที่
ถ้าเราย้อนกลับมาดูคัมภีร์ไบเบิลใหม่แล้ว ก็จะได้เห็นว่าแนวทางในการอธิบายนั้นต่างกัน ในคัมภีร์ไบเบิล
ใหม่ โลกนั้นเริ่มเกิดขึ้นมาก่อน แล้วมนุษย์และการเสกสรวงจึงเกิดตามมาทีหลัง และถ้าเราหันไปดูคัมภีร์
เก่า เราก็จะพบว่า ฐ ซึ่งปรากฏในเรื่องของอาดัมกับอีฟนั้น คือสัญลักษณ์ของความชั่ว ซึ่งถ้ามาเทียบกับ
ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นแล้ว ชาวญี่ปุ่นกลับถือว่าฐคือทูตสวรรค์ และถ้ายังไปสำรวจดูตามศาลเจ้าเก่า ๆ ใน
ญี่ปุ่นแล้ว ก็จะได้เห็นว่ามีหินที่สลักเป็นรูปอวัยวะเพศอยู่มากมายตั้งไว้ให้คนญี่ปุ่นบูชากราบไหว้ ชาวญี่ปุ่นถือ
เซ็กส์เป็นของสูง เนื่องจากเอาเซ็กส์ของมนุษย์ไปสัมพันธ์กับความอุดมสมบูรณ์ความเจริญงอกงามทางด้าน
โภชนาการทางเกษตร เพราะญี่ปุ่นแต่ดั้งเดิมเป็นประเทศเกษตรกรรม คนญี่ปุ่นจึงมีทัศนคติที่ดีต่อเซ็กส์ มอง
เซ็กส์ในรูปของความงามและเจริญงอกงาม ในศตวรรษที่ 10 เกิดมีคัมภีร์ใหม่ขึ้นคำหนึ่งซึ่งใช้กันบ่อยมาก
ในหมู่ชาวราชสำนักคือ คำว่า “อิโระ โงโนมิ” ซึ่งถ้าแปลตามศัพท์จะหมายถึงความพึงพอใจ ความนิยมใน
กามรส ถือกันว่าผู้ที่มีอารมณ์อันละเอียดอ่อนจะต้องเป็นผู้ที่พึงพอใจในกามรส ซึ่งในปัจจุบัน คำ ๆ นี้ความ
หมายได้แปรเปลี่ยนไปเป็นความหมายในแง่ “เจ้าชู้ หรือร่าน” ซึ่งเป็นความหมายในแง่ลบ แต่ในอดีต คำนี้
ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่อารมณ์อ่อนไหวในกามรสเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงความละเอียดอ่อนทาง
อารมณ์และความรู้สึก ตลอดจนความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์อย่างลึกซึ้งด้วย คำ ๆ นี้จึงมักถูกนำไป
ใช้เมื่อต้องการยกย่องชมเชยใครสักคนหนึ่ง เพราะการที่จะทำ “เจ้าชู้” รักสาวที่เดียวหลาย ๆ คนได้นั้น ย่อม
แสดงว่าคน ๆ นั้น เป็นผู้ได้รับการอบรมขัดเกลาให้เป็นผู้มีความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์ให้เป็นผู้ที่มี

ความอ่อนไหว และละเอียดอ่อนทางอารมณ์มาแล้วเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้น พระเอกในเรื่อง เกนจิโมโนงาตาริ ซึ่งเป็นวรรณคดีคลาสสิกที่มีระดับโลกของญี่ปุ่น จึงเป็นคนเจ้าชู้และนิยมในการมรสตามความหมายในแง่ดี

โคลงกลอนและวรรณคดีญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 9-10 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานของบุคคลในราชสำนัก เป็นต้นตำหรับในการถ่ายทอดความคิดและทัศนคติทางสุนทรียะในพฤติกรรมทางด้านเพศสัมพันธ์ให้แก่คนญี่ปุ่น ทำให้คนญี่ปุ่นมองกระบวนการเพศสัมพันธ์ในแง่ของความงาม ความละเอียดอ่อน ซึ่งผิดกับความคิดทางตะวันตกที่ให้อธิบายเช็กส์คือ Original Sin -- ปฐมบาปของมนุษยชาติ

พุทธศาสนาก็เป็นปัจจัยอันหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลต่อสุนทรียะทางด้านนี้ของคนญี่ปุ่น ศาสนาพุทธสอนว่าชีวิตคือความว่างเปล่า ทุกสิ่งทุกอย่างคือมายา ถ้าเราไม่สามารถเอาชนะกิเลสและความผูกพันต่อมายาเหล่านี้ไปได้ เราก็ไม่มีทางผ่านพ้นกองทุกข์อันเปรียบเสมือนนรกไปได้ พระพุทธศาสนานิกายสุขาวัดในศตวรรษที่ 10 สอนขนาดถึงว่า ร่างกายของมนุษย์นั้นก็คือก้อนเนื้ออันสกปรกก้อนหนึ่งเท่านั้น ซึ่งคำสอนนี้แม้จะไม่ค่อยตรงกับคำสอนดั้งเดิมของศาสนาพุทธ แต่ก็เข้ากันได้ดีกับลักษณะนิสัยดั้งเดิมของคนญี่ปุ่นที่รังเกียจความสกปรกใด ๆ ก็ตามทางด้านสรีระ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดจากวรรณคดีเรื่อง โคจิจิ ที่ได้เคยกล่าวถึงแล้วแต่ต้นก็คือ การที่เทพธิดาอิซานามิโกรธเป็นพินเป็นไฟเมื่อสามีแอบเข้าไปเห็นร่างอันเน่าเฟะของเธอในมรณภูมิหลังจากที่เธอสิ้นชีวิตไปแล้ว ขนาดพยายามตามจับและฆ่าสามีของเธอ (นักวิชาการมีชื่อในศตวรรษที่ 19 ของญี่ปุ่นคนหนึ่งกล่าวว่า ต้นฉบับอีกฉบับหนึ่งของโคจิจิเล่าตำนานตอนนี้อย่างออกไป ต้นฉบับนี้กล่าวว่า เทพธิดาอิซานามิโกรธสามีของนางเนื่องจากการที่สามีของนางแอบมาเห็นของลับของนางตอนนางคลอดบุตร เธอจึงหนีไปอยู่มรณภูมิ) คำสอนของพุทธศาสนานิกายสุขาวัดที่ถือว่าร่างกายคือก้อนเนื้ออันสกปรกก้อนหนึ่งเท่านั้น ได้ฝังรากลึกอยู่ในความคิดความรู้สึกของชาวญี่ปุ่น ทำให้คนญี่ปุ่นมีทัศนคติผสมผสานกันสองอย่างในเวลาเดียวกัน ด้านหนึ่งนั้นถือเช็क्सว่าเป็นของสวยงาม ส่วนอีกด้านหนึ่งถือร่างกายมนุษย์เป็นสิ่งที่สกปรก

ในวรรณคดีเรื่อง โทวาสิ่งทอ ซึ่งเขียนโดยนางในราชสำนักผู้หนึ่งในศตวรรษที่ 14 ก็มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับการเวียนสัງวาสที่ฝรั่งเรียกว่า wife swapping แทรกอยู่หลายตอน เชื่อกันว่าเรื่องที่เขียนเล่าในเรื่องนี้ เป็นการบันทึกเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสมัยนั้น ตัวผู้เขียนเป็นหญิงที่ถูกส่งมาเป็นสนมของโจโค^{*} ตั้งแต่อายุเพียง 13 ปี ในระหว่างที่เธอมาเป็นสนมอยู่นั้น ได้มีความสัมพันธ์กับชายอื่น ๆ นอกเหนือจากโจโคอย่างน้อยก็ 3 คน และ 2 ใน 3 ชายที่เธอมีความสัมพันธ์ด้วยนั้น เกิดจากการถูกบังคับจากองค์โจโคเอง กล่าวคือ ครั้งหนึ่งโจโคองค์นี้ได้สั่งให้ข้าราชการคนหนึ่งเข้าจูโจมเสพสัງวาสกับนาง โดยมีองค์โจโคแอบฟัง

* โจโค คือ จักรพรรดิที่ได้สละราชสมบัติ ยกราชสมบัติให้แก่พระราชโอรสแล้ว แต่ในทางปฏิบัติยังทรงมีพระราชอำนาจอยู่มาก บางครั้งมากกว่าองค์จักรพรรดิซึ่งเป็นพระโอรสเสียอีก

เสียงร้องไห้ของนางอยู่ในห้องถัดไป ต่อมาก็ยังบังคับให้นางร่วมหลับนอนกับพระอนุชาซึ่งบวชเป็นพระอยู่ โดยให้เหตุผลว่า ถ้านางไม่ยินยอม พระอนุชาของพระองค์ต้องตกนรกแน่ เพราะพระอนุชาซึ่งบวชเป็นพระอยู่นั้น เกิดความพอใจในตัวนาง และตัวการร่วมหลับนอนกับนาง ถ้าไม่ได้สมประสงค์ พระอนุชาก็จะต้องทนทุกข์ทรมานทุกวันทุกคืน อันอาจเป็นสาเหตุให้ไม่อาจนำจิตใจให้ละจากความผูกพันอันนี้ไปได้ เมื่อตายลงก็คงไม่พ้นต้องตกนรกแน่ ๆ

จะเห็นว่า วรรณคดีที่เขียนขึ้นในศตวรรษที่ 14 เรื่องนี้ จะไม่เป็นเรื่องน่าแปลกเลยสำหรับสังคมฟรีเชกส์ในปัจจุบัน เพศสัมพันธ์ที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่องนี้จะแตกต่างจากพวกโปโนกราฟสมัยใหม่ก็ตรงกระบวนการแห่งเพศสัมพันธ์แบบที่ว่าจะใช้สไตล์แบบโบราณที่ต้องเริ่มต้นด้วยการเกี่ยวพาราสี และส่งคำหวานให้กันในรูปแบบของโคลนกลอนทั้งสิ้น ผู้ที่ตกอยู่ในห้วงแห่งความรัก แม้แต่องค์ใจตัวเอง จะต้องส่งโคลงเกี่ยวพาให้แก่ผู้ที่ตนปรารถนา สุนทรียะเป็นตัวกำหนดและวางกรอบรูปแบบให้แก่การแสดงออกทางเพศสัมพันธ์ของคนญี่ปุ่นในสมัยโบราณ

การที่เราจะเข้าใจคนญี่ปุ่นและวัฒนธรรมญี่ปุ่นให้ได้ดีนั้น เราจะต้องเข้าใจเสียก่อนว่า วัฒนธรรมญี่ปุ่นนั้นก่อตัวมาจากกระแสน้ำหลักอยู่ 2 สาย สายหนึ่งเป็นสายที่มีราชสำนักจักรพรรดิวงศ์เป็นแม่บท สายนี้มีอิทธิพลแผ่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของญี่ปุ่น (แถบเกียวโต) กระแสน้ำวัฒนธรรมอีกสายหนึ่งไหลผ่านออกมาจากแนวทางการดำเนินชีวิตของเหล่าขุนศึกชามูไร ซึ่งมีอิทธิพลอยู่ทางฝั่งตะวันออกของญี่ปุ่น (แถบโตเกียว) ซึ่งเริ่มมีอิทธิพลในการก่อร่างทัศนคติอีก รูปแบบหนึ่งของญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 12 เป็นต้นมา ทัศนคติทางเพศสัมพันธ์ของชาวญี่ปุ่นที่อยู่ทางฟากตะวันตกซึ่งรับแบบฉบับมาจากราชสำนักนั้น มีลักษณะที่ค่อนข้างมาทางฟรีเชกส์ดังที่ได้กล่าวมาแล้วแต่ต้น สำหรับทางฝ่ายชามูไรนั้น มีลักษณะแตกต่างออกไป พวกชามูไรนี้เองที่เป็นผู้กำหนดระบบผัวเดียวเมียเดียวขึ้น มีประเพณีกำหนดบังคับมิให้หญิงคบชู้ผู้ชาย ซึ่งมีชื่อเสียงของตนอย่างเข้มงวด ในขณะที่ฝ่ายชายถึงจะมีภรรยาออกหน้าออกตาได้เพียงคนเดียว ก็สามารถจะออกไปมีบ้านเล็กเรือนน้อยอื่น ๆ ได้อีกอย่างเปิดเผย เพื่อให้มีลูกหลานเกิดขึ้นสืบวงศ์ตระกูลได้ต่อไป ถ้าจะเปรียบเทียบแล้ว วัฒนธรรมประเพณีที่มีต้นกำเนิดจากราชสำนักนั้น ให้ความสำคัญต่อเพศหญิงมาก เมื่อแต่งงาน ชายเป็นฝ่ายไปอยู่ที่บ้านของฝ่ายหญิง ในขณะที่วัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลจากชามูไรนั้น ให้ความสำคัญแก่ฝ่ายชายและกดขี่ผู้หญิงเอาไว้

ชามูไรเพิ่งเริ่มมีอำนาจและอิทธิพลในญี่ปุ่นในครึ่งหลังของศตวรรษที่ 12 ปรัชญาทางความคิดของชามูไรได้รับการสนับสนุนอย่างดียิ่งจากลัทธิเซนและขงจื้อจากจีน เหล่าชามูไรนั้นเชื่อว่า ถ้าตนต้องเสียความบริสุทธิ์ของตนให้แก่ผู้หญิงละก็ พลังนักรบของตนจะต้องอ่อนลง เพราะฉะนั้นชามูไรจึงมีแนวโน้มในอันที่จะปฏิเสธความรักเป็นอันดับแรก และแนวโน้มอันนี้ก็ได้กลายเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวหลังจากที่ลัทธิขงจื้อได้รับการยอมรับให้เป็นลัทธิปรัชญาของรัฐบาลทหารในศตวรรษที่ 17

หลังศตวรรษที่ 17 เป็นต้นมา การคบผู้ชู้ชายกลายเป็นเรื่องต้องห้ามและเป็นความผิดร้ายแรง เด็กสาวที่พ่อแม่จับหมั้นกับชายใดชายหนึ่งแล้ว ถ้าเกิดถูกพบว่าไปมีความสัมพันธ์กับชายอื่นก็จะถูกขู่หาเล่นชู้ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้แต่งงานกับคู่หมั้นเป็นทางการ และมีโทษถึงตาย ในสภาพเช่นนี้ เรื่องของความรักและการแสดงความรักต่อคนรักอย่างอิสระจึงเป็นไปได้ยาก เพราะฉะนั้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เป็นต้นมา ฉากของนิยายที่มีโครงเรื่องว่าด้วยเรื่องความรักจึงมักใช้ฉากในสำนักของโสเภณี ซึ่งเป็นแหล่งเดียวที่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นที่สำหรับแสดงความรัก และก็เป็นการเล่นที่ศิลปะแห่งการแสดงความรักต่าง ๆ ตามแบบแผนของราชสำนักนั้นได้ถูกนำมาปฏิบัติกันในสำนักโสเภณี ความรู้ทางด้านวรรณคดีและศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับโสเภณีชั้นหนึ่ง โสเภณีที่มีความรู้ทางด้านศิลปะและวรรณคดีอย่างดีจะได้รับการยกย่องเป็นดาราเอกแห่งยุคทีเดียว

เหล่าชาмуไรนั้น ไม่เห็นการเล่นเพื่อนแบบโฮโมเป็นเรื่องแปลกหรือน่าอับอาย ในบางกรณียังส่งเสริมการเล่นเพื่อนเสียอีก กล่าวกันว่าเสนาบดีชั้นผู้ใหญ่คนหนึ่งของโชกุนก็เคยเป็นคู่รักเพศของโชกุนในสมัยที่เสนาบดีคนนั้นยังเป็นเด็กอยู่ จดหมายรักที่เขียนโต้ตอบกันระหว่างคนทั้งสอง ยังคงได้รับการเก็บรักษาไว้จนบัดนี้ เมื่อโชกุนสิ้นชีวิตลง เสนาบดีคนนั้นก็กระทำฮาระคิริคว้านท้องตัวเองตายตามไปด้วย

ทัศนคติที่ไม่ห้ามความรักแบบลักเพศเช่นนี้ ดำเนินเรื่อยมาจนถึงการปฏิรูปสมัยเมจิ ซึ่งความรักแบบลักเพศเริ่มกลายเป็นเรื่องไม่เหมาะสม เนื่องจากได้รับอิทธิพลทางความคิดจากศาสนาคริสต์

อย่างไรก็ตาม แม้ระเบียบแบบแผนทางด้านเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิงจะได้รับการถึงปฏิบัติกันอย่างเข้มงวดในหมู่ขุนศึกชาмуไร แต่ในหมู่ชาวไร่ชาวนาซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ของญี่ปุ่น การแสดงความรักอย่างอิสระโดยไม่ให้ระเบียบหรือกฎเกณฑ์อื่นใดมาเป็นกรอบบังคับยังคงมีอยู่ การย่องเสียบเข้าไปตีท้ายครีวในเวลากลางคืนที่เรียกว่า “โยโบ” ยังเกิดขึ้นอยู่บ่อย ๆ ในหมู่บ้าน การตีท้ายครีวแบบนี้ยังเกิดแพร่หลายเรื่อยมาจนถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงเบาบางลง ในหลายท้องถิ่นของญี่ปุ่นในอดีต มีธรรมเนียมการเสนอตัวสาวพรหมจรรย์ให้แก่นักท่องเที่ยงที่เดินทางผ่านท้องถิ่นนั้น การกระทำเช่นนี้เป็นเสมือนใบรับประกันว่า สาวน้อยผู้ผ่านการเสียพรหมจรรย์แล้วนี้ ได้ผ่านเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ที่สามารถจะออกเรือนได้แล้ว

ทัศนคติที่เคร่งครัดในเรื่องเพศสัมพันธ์นี้ ถูกปฏิบัติกันอย่างเข้มงวดมากยิ่งขึ้นในหมู่ชาмуไรทางแถวซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มชนชั้นกลางของสังคมเมืองหลังการปฏิรูปในสมัยเมจิ เนื่องจากชาмуไรเหล่านี้ไม่ร่ำรวยพอที่จะมีบ้านเล็กบ้านน้อย จึงจำต้องอยู่ในกรอบของระบบผัวเดียวเมียเดียว ยิ่งไปกว่านั้น การที่ชาмуไรเหล่านี้มีชีวิตอยู่ในสังคมเมือง อิทธิพลทางความคิดทางด้านศีลธรรมของศาสนาคริสต์ก็ได้เข้ามามีส่วนช่วยในการวางกรอบของระบบผัวเดียวเมียเดียวนี้ให้เข้มข้นขึ้น ชาмуไรจึงอาจเรียกได้ว่า เป็นชนชั้นที่ดำรงชีวิตที่สะอาดบริสุทธิ์ อยู่ในกรอบของศีลธรรมตามคตินิยมแบบคริสเตียนมากที่สุดเมื่อเทียบกับชนชั้นอื่น ๆ ในญี่ปุ่น

อย่างไรก็ตาม เมื่อสังคมในระบบศักดินาเริ่มเสื่อมถอยลงไป สังคมเมืองยุคใหม่ซึ่งมีทวยราษฎร์เป็นองค์ประกอบสำคัญของสังคมได้เข้ามาแทนที่ กรอบประเพณีที่เข้มงวดต่าง ๆ ที่เหล่าชาวมุไรได้ตั้งขึ้น ก็ถูกรุกรานให้เสื่อมถอยคลาญความศักดิ์สิทธิ์ไป และแล้วฟรีเช็กส์ซึ่งเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมเกษตรของญี่ปุ่นก็ได้กลับเข้ามาแทนที่กรอบศีลธรรมอันเข้มงวดของเหล่าชาวมุไรอีกครั้งหนึ่ง ชาวราชสำนักในอดีตของญี่ปุ่นเป็นผู้ที่ครอบงวนทริยะให้แก่กระบวนการเพศสัมพันธ์แบบฟรีเช็กส์ของญี่ปุ่นในอดีต แต่ครอบงวนทริยะซึ่งจำต้องอาศัยการศึกษา ฝึกฝน และ อบรมเป็นอย่างดีเหล่านั้น คงจะนำมาใช้ได้ยากกับฟรีเช็กส์ในสมัยปัจจุบัน แม้คนญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะยังคงรักษาประเพณีเก่า ๆ อยู่ก็ตาม ในปัจจุบันเราจะพบหนุ่มสาวชาวญี่ปุ่นจำนวนมากที่ดำรงชีวิตเพศสัมพันธ์อันอิสระ เลือกลงขันยามในการแต่งงานตามคำทำนายของหมอดู เจ้าสาวแต่งตัวด้วยแบบเสื้อกิโมโนเจ้าสาวในศตวรรษที่ 18 และแสดงสตั๊ปปัญญาในความรักของทั้งสองฝ่ายด้วยพิธีการแบบชินโต แล้วก็บินด้วยเครื่องบินเจ็ทหรือขึ้นรถด่วนพิเศษชนิดที่แล่นด้วยความเร็วกว่าสองร้อยกิโลเมตรต่อชั่วโมงไปฮันนิมูนกัน แต่คงจะมีน้อยคนนัก หรืออาจจะไม่มีเลยก็ได้ที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์ ๆ ด้วยแบบแผนทางสุนทริยะแบบโบราณ

ในประเทศต่าง ๆ คำดำ คำสบถส่วนใหญ่จะเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศ ซึ่งผิดจากญี่ปุ่น เวลาคนญี่ปุ่นตำหนิหรือสบถก็ใช้คำหยาบเช่นเดียวกับคนชาติอื่น แต่คำหยาบเหล่านั้นจะไม่มีคำที่เกี่ยวข้องกับเช็กส์อยู่เลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อกำหนด กฎเกณฑ์ และข้อห้ามต่าง ๆ เกี่ยวกับเช็กส์สำหรับคนญี่ปุ่นนั้นไม่ค่อยจะมี ข้อกำหนดทางกามจริยะก็มีอย่างหละหลวมไม่เข้มงวด และคนญี่ปุ่นเองก็มีทัศนคติที่ดีต่อเช็กส์ มองเช็กส์ในรูปของความงดงาม ความอ่อนหวาน และความเป็นธรรมชาติ ไม่ได้มองในรูปของความน่าเกลียด น่าขยะแขยง หรือเป็นของชั่วร้าย จึงเป็นธรรมดาอยู่เองที่คนญี่ปุ่นจะไม่เอาอะไรที่เกี่ยวกับเช็กส์มาเป็นคำดำคำสบถ

แนวความคิดดั้งเดิมของคนญี่ปุ่นเกี่ยวกับความอิสระทางเพศ อาจเป็นคำตอบที่ดีสำหรับคำถามและข้อสงสัยของนักวิชาการต่างชาติที่ไม่เข้าใจว่าทำไมคนญี่ปุ่นจึงไม่ได้ให้ความสำคัญมากนักกับพฤติกรรมทางเพศของเด็กสาวรุ่นที่ใช้เพศสัมพันธ์เป็นข้อแลกเปลี่ยนกับการเกื้อหนุนในเชิงวัตถุและเงินทอง จากคู่ชายที่เป็นชายสูงอายุที่เรียกว่า “เอนโจ โคไซ” แม้อารยธรรมปัจจุบันซึ่งมุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อวัตถุและการมีชีวิตอย่างเร่งรีบเพื่อไขว่คว้าหาความเจริญทางวัตถุจะมีส่วนทำลายสุนทริยะอันละเอียดอ่อนของวัฒนธรรมดั้งเดิมของญี่ปุ่นลงไปมาก แต่ความอิสระทางเพศสัมพันธ์ของคนญี่ปุ่นดูเหมือนจะฝังรากลึกจนกาลเวลาก็ไม่อาจทำลายให้หายไปได้